

Dordtse Leerregels hoofdstuk 5 par 11

De gelovigen:

1 in twijfel gesteld 2 uit twijfel gered

Gemeente,

Twijfel begint met dezelfde letters als het woord twee. Twijfel – twee. Daar heeft twijfel ook alles mee te maken. Dat er twee verschillende stemmen zijn in je leven. De stem van de Bijbel en de stem van je gevoel. En die twee stemmen kunnen nogal eens verschillen, haaks op elkaar staan. En dan weten we wel welke stem er gelijk heeft: die van de Bijbel natuurlijk. Maar als die stem van ons gevoel luid en duidelijk ertegenin klinkt, is dat nog niet zo makkelijk.

Een voorbeeld. De Bijbel zegt mij: wie buiten Jezus is, is verloren en ligt onder Gods toorn. Ieder ogenblik in gevaar van de hel. En als mijn hart eerlijk moet toegeven: ik ken Jezus niet, dan zegt de Bijbel dat over mij. Maar mijn gevoel kan daar heel anders over denken, heel anders in me roepen: ik voel me best, het gaat lekker, het leeft lekker, ik voel me gelukkig, niks aan de hand, maak je geen zorgen. Twee stemmen: de Bijbel en mijn gevoel. Wat is verleidelijk om naar je gevoel te luisteren, lekker makkelijk, gaat vanzelf. Maar wat is dat dwaas! Wat doe ik mezelf daar kwaad mee. Laat ik toch de stem van de Bijbel voorrang geven en daarnaar luisteren en me zorgen gaan maken en Jezus gaan zoeken.

Maar vanavond gaat het over de andere situatie. Vorige week hoorden we: wie in de Zoon gelooft heeft het eeuwige leven. Honderd beloften bevestigen dat en de Geest getuigt met onze geest: en toch kun je niet zonder Jezus. Als dat mij geldt, zegt de Bijbel: je bent zalig, je ben erfgenaam van de hemel. Maar dan kan daar ook de stem van mijn gevoel zijn, die heel ander geluid laat horen. De stem van mijn gevoel: ik merk daar niks van, ik voel helemaal niet dat ik Gods kind ben, integendeel, ik voel alleen maar verlatenheid, zonden. Kan niet waar zijn. Dan is het een enorme strijd tussen die twee stemmen. Die van de Bijbel en die van mijn gevoel. En dan mis ik dus de zekerheid van het gevoel. En dat kan voorkomen lezen we middenin par 11. Dat de gelovigen de volle verzekerdheid van de hemel niet gevoelen. Dus hij is er wel, de Bijbel zegt het over me, maar ik voel het niet. En wat is het dan verleidelijk om naar je gevoel te luisteren en te denken: zie je wel, het is niks met mij, ik ben helemaal geen kind van God.

1 in twijfel gesteld

Hoe komt dat? Hoe komt het dat dat voorkomt, dat je dat mee kunt maken? Dat staat er vlak boven. De gelovigen worden in zware aanvechting gesteld. Worden gesteld. Kijk, je kunt ook jezelf in aanvechting brengen en stellen. Dat je het zelf doet. Toen David ging zondigen met Bathseba en Uria liet vermoorden, ja logisch dat hij toen zich niet hemels voelde. Dat hij werd aangevochten door de duivel: jij bent vast geen kind van God. Logisch, dan maak je het jezelf moeilijk. Dan haal je zelf je gevoel omlaag en laat je alle hemels gevoel weglopen uit je ziel. Eigen schuld.

Maar hier staat het anders: de gelovigen worden in aanvechting gesteld. Ze zoeken dat zelf niet op, maar God stelt hen erin. God doet dat! God gaat zou je zeggen lang niet altijd zuinig om met Zijn kinderen. God stelt hen in aanvechting. Kijk maar in de Bijbel. Job. God liet satan toe hem alles af te nemen. God stelde Job in zware aanvechting. Misschien u of jou ook wel. Als je alles of zowat alles kwijtraakt, dan fluistert of schreeuwt je gevoel: je bent geen kind van God, je deelt niet in Zijn gunst. Denk maar aan vervolging. Als God toelaat dat je van huis en haard verdreven wordt, als ongedierte behandeld wordt, slaag en schoppen krijgt, dan fluistert of schreeuwt je gevoel: niks van waar, je bent niet op weg naar de hemel. Denk aan Zacharia 3, waar Jozua voor God staat en satan is er ook en die wijst aan: wat zijn die kleren van Jozua vuil, wat zitten er vlekken op en komen er steeds weer nieuwe bij. Als je voor God staat, en de preek stelt ons voor God, en duivel laat zich horen: allemaal vlekken, allemaal schuld. Dan fluistert, schreeuwt je gevoel: kan niet waar zijn, dat jij een kind van God bent. Denk aan Psalm 22 bijv. Waar David uitroept: mijn God, mijn God waarom verlaat Gij Mij en redt mij niet terwijl ik zwoeg, roep en schrei? Als God niks van Zich laat merken voor je gevoel, je kan bidden tot je een ons weegt voor je gevoel, maar dan nog verandert er niks. Ja, dan fluistert of schreeuwt je gevoel: niks van waar, niks van waar, je bedriegt je. God stelt in zware aanvechtingen. Om dan toch de stem van de Bijbel de doorslag te laten geven: wie tot Jezus vlucht heeft het eeuwige leven en is kind van God, dat is wat! Want die stem van je gevoel schreeuwt veel harder. Overstemt de Bijbel.

Maar...waarom doet God dat dan? Waarom stelt God je in zware aanvechting? Een voorbeeld, Bijbels voorbeeld. Een pottenbakker maakt van klei een mooie vaas. Als die pottenbakker die vaas gemaakt heeft, wat doet hij dan? Hij zet hem in de oven. Waarom? Dan wordt de vaas mooier, harder, bruikbaar. Zodat de mensen zeggen: die pottenbakker kan er wat van, die maakt mooie vazen. God wil zondaren bruikbaar maken voor Zijn rijk. Daarom zet Hij ze in de oven van de aanvechting. Waarom? Dan wordt de vaas mooier, het geloof wordt geoefend en dus sterker. En Hij krijgt de eer! Wat een God dat Hij zulke vazen maakt door

de oven van aanvechting heen. Wat een God! En: dan leert Hij je nederigheid. Hij leert je af te denken: o, maar ik geloof wel, mij kan niks gebeuren, ik houd mezelf wel overeind. Nou, in de oven leer je dat voor dat moment wel af. Aan mezelf overgelaten blijft er niks van over. En: dat komt ook voor: er zijn vazen van klei die in de oven uit elkaar spatten en barsten. Ze waren van verkeerde makelij. Onbruikbaar. Dat kan ook: in de oven van aanvechting breekt het schijn geloof stuk. Als het zo moet, dan hoeft God voor mij niet meer, als het zoveel kost en zo zwaar is, dan houd ik het geloof voor gezien. Ook dat kan: dat schijn geloof openbaar komt. Als het zo moet, laat dan maar, ik dacht dat geloven je gelukkig maakte, je een fijn leven gaf, maar als het dat niet is, hoeft het voor mij niet. De vaas barst stuk.

Dat was één oorzaak waardoor het gevoel de Bijbel dreigt te overstemmen en je als kind van God tot twijfelen kunt worden gebracht. Twijfelen tussen de Bijbel en je gevoel.

En waarom ga je dan zo makkelijk twijfelen? Waarom luister je niet alleen naar de stem van de Bijbel. Punt uit! Tegen alles van mijn gevoel in, de Bijbel heeft gelijk. Klaar. Waarom is dat zo moeilijk? Nou, zegt par 11 aan het begin omdat het twijfelingen van het vlees zijn. Ons vlees, onze oude natuur die is zo ontvankelijk om naar ons gevoel te luisteren. Want ons vlees zegt altijd: dus. Het geloof zegt: nochtans, toch. En daarom twijfelen we zo vaak aan de stem van de Bijbel. Dat geldt naar de ene kant toe: het gaat me voor de wind, dus... ik maak me nergens zorgen over. Ik voel me best gelukkig, dus ik maak me geen zorgen voor de eeuwigheid. Ik vind dat ik best goed leef en help waar ik kan, dus ik denk dat het met dat oordeel heus zo'n vaart niet loopt voor mij. En je gaat twijfelen aan de stem van de Bijbel die zegt: buiten Jezus, dan voor eeuwig verloren, de toorn Gods blijft op je. Je vlees zegt: kan toch haast niet waar zijn.

Toen John Knox op zijn sterfbed lag en de dood in de ogen keek, en dat is heel wat, de dood in de ogen kijken, kwam er iemand bij hem op bezoek die zei: o maar John, jij hebt zoveel gedaan voor Gods Koninkrijk in Schotland, jij hebt zoveel betekent, en zoveel mensen geroepen tot het Woord, en de koningin die beefde voor je woorden, dus (dus!) ik zou me maar geen zorgen maken, als jij er niet komt, dan komt er geen mens. Fluwelen handschoen, want dat voelt goed als ze dat van je zeggen. Want toch, toch ha dook John Knox genade nodig. Maar Knox zei daarna: nooit ben ik zo verzocht als op die tijd en door die opmerking.

Maar ook andersom en daar gaat het nu over: Het vlees zegt dus: Johannes de Doper in de gevangenis. De trouwe knecht van de Heere, de vriend, vriend van de Bruidegom. En Jezus komt niet eens op bezoek, Jezus stuurt niet eens een discipelen om mee te leven. Jezus kijkt zo weinig naar me om, dus.....zijt Gij Degene Die komen zou of verwachten wij een ander. Denk aan Psalm 77. God helpt niet, God laat Zijn volk maar in de ellende, dus.....zou God Zijn gena vergeten, nooit meer van ontferming weten. Psalm 73. Anderen hebben het zo makkelijk en ik, ik heb het zo zwaar en zo moeilijk, elke morgen weer een kwelling om op te staan, dus.....

Twijfelingen van het vlees. Van het vlees, dat altijd zegt: dus..... Het geloof zegt: toch, en toch, nochtans! Maar het vlees zegt: dus. Twee stemmen, twee stemmen, twijfelen, welke stem geef ik gehoor? Nou staat er wel iets om op te letten: de gelovigen strijden tegen die twijfelingen. Strijden ertegen. Twijfel is een vijand. Twijfel is een martelwerktuig. Daar wil je onderuit, daar wil je vanaf. Gelovigen strijden of misschien nog beter: hebben te strijden tegen de twijfel. Twijfel is geen bed om op te liggen. Och, ja ik twijfel. Ik neem het serieus, ik roep niet zomaar wat. En ergens, ergens voel je je er goed bij, nog serieus ernstig. Twijfel als een bed dat best lekker ligt, soms dagenlang, wekenlang, jarenlang. Chronische twijfel.

Nee, twijfel is een martelwerktuig. Om tegen te strijden. Die tweespalt, die gedachte dat ik misschien wel overal buiten sta, dat martelt, dat kwelt je ziel. De harde handschoen van de twijfel. Die satan om mijn nek houdt. Dat ziet er niet best uit. Een leeuw die met zijn klauw een klein mensje om de hals heeft geslagen.

2 uit de twijfel gered

Maar God, de Vader aller vertroosting. Maar God. Dus niet: maar de gelovigen staan hun mannetje wel. Maar de gelovigen geven het zomaar niet op, slaan van zich af, laten zich niet kennen. Nee, dat wil de God ons juist afleren in de oven. Dat gevoel van overmoed en zelfoverschatting. Dat gevoel van dat ik me zomaar niet laat overmannen. Dat kruisigt de Heere juist in de oven van de aanvechting. Maar God. Hij laat niet verzocht worden boven wat Zijn kind aan kan in Zijn kracht.

Dan valt er een nieuw woord: verzocht worden, Verzoeking dus. En verzoeking dat betekent: de duivel mengt er zich in. Terwijl God beproeft in die oven, misbruikt satan dat om te verzoeken: en we zagen al als God in die oven brengt doet Hij dat met goede bedoeling. Maar als satan zich erin mengt, doet hij dat met kwade, satanische bedoeling,

daarom heet het ook: verzoeking. Denk aan Job: God beproeft Zijn kind, en in hetzelfde verzoekt satan hem. En verzoeking betekent: satan heeft als doel om afval te bewerken, afval van het geloof. Kijk, de duivel vindt het heerlijk om je te laten zondigen. Maar dat is niet zijn einddoel. Satan wil het geloof kapot hebben, breken. Door wanhoop, of door valse gerustheid, of door moedeloosheid, zodat je er de brui aan geeft. De ballon van het geloof stuk klapt of leegloopt. Dat wil de duivel, niet alleen een beetje leeg laten lopen, maar stuk of helemaal leeg.

Maar God. Die heeft met de duivel gestreden. De verzoeking in de woestijn. Jezus werd naar de woestijn geleid om verzocht te worden door de duivel. Satan vloog Hem naar de keel kun je wel zeggen. Om Hem af te laten vallen van het spoor. Of terug te laten gaan. Maar Jezus bleef staande, overwon. Gaf geen ogenblik en nog geen heel klein beetje toe. En dat is zo gebleven tot en met het einde van Zijn leven. Jezus heeft overwonnen. Hij heeft, bekend beeld, de duivel aan de ketting gelegd en Hij heeft die ketting in handen en kan er aan trekken wanneer Hij wil.

Daarom is dat zo: maar God laat niet verzocht worden boven wat wij vermogen in Zijn kracht. Niet en nooit zodat het geloof breekt of leegloopt. Hij bepaalt de kracht van de verzoeking en de kracht van Zijn gelovigen. En Hij stemt die zo op elkaar af, dat de kracht van de verzoeking nooit groter is dan de kracht van het geloof. Het geloof blijft. Soms maar heel klein, maar het blijft. Geen afval van het geloof. De ballon klapt niet en loopt niet helemaal leeg. Ja, het leven en het geloof kan wel schade oplopen, littekens krijgen en houden. Jakob bleef hinkende aan zijn heup, Job en Jeremia vervloekten hun geboortedag, Elia zei: neem mij maar weg. Er kan van alles gebeuren, een gelovige, een kind van God kan psychisch gebroken worden, kan littekens overhouden, kan zelfs in moedeloosheid de hand aan het leven slaan, maar afvallen van het geloof, nee, nee, nee, dat niet en dat nooit.

Want God geeft met de verzoeking ook de uitkomst. Op Zijn tijd geeft Hij uitkomst. Dat de verzoeking moet wijken. Hij haalt weer uit de oven. Hij geeft weer herstel en nieuw levensgeluk. Hij geeft weer licht en gunst van Zijn Aangezicht. Soms heel wonderlijk en onverwachts. Toen Israel voor de Rode Zee stond, toen leek het toch ook dat er geen uitkomst was. Geen uitweg. Opzij bergen, achter Egyptenaren, voor water, alleen maar water. Maar God, de Vader aller vertroosting, gaf een weg door de zee. Uitweg, uitkomst. En in Psalm 77 herinnert Asaf zichzelf daaraan: denk aan deze God, Die een weg gaf door de zee. God geeft uitkomst. Op Zijn tijd. Op wonderlijke wijze. Voor ons gevoel soms laat, maar nooit te laat. Maar God!

Hoe doet God dat dan? Hoe zorgt God dat de twijfel verdwijnt? Hoe zorgt God dat het geloof niet bezwijkt? Laten we er eens op letten. Johannes de Doper in de gevangenissen. Hij zendt boden tot Jezus. Ja, maar Hij twijfelt juist of Hij wel de Messias is. Ja, maar toch: naar Jezus toe.

Petrus in de storm, die zo twijfelt dat hij denkt dat hij vergaat. Heere, behoud mij! de schreeuw tot Hem.

De discipelen tijdens de storm op zee en het water loopt in het schip en Jezus slaapt: Heere, behoud ons, want wij vergaan.

De vader van die maanzieke knaap die voor zich zag kronkelen op de grond: Heere, ik geloof, kom mijn ongelovigheid te hulp.

En wat zijn de Psalmen anders dan schreeuwen tot God, uitroepen om hulp en ontferming.

Dat is geloof! Dat is oefening van het geloof. Ondanks alles de Heere aanroepen. Tegen je gevoel in dat zegt het helpt toch niet meer, dat zegt Hij hoort toch niet, toch roepen tot Hem, schreeuwen om hulp. Middenin in de twijfel of vertwijfeling. Al zou je twijfelen of de Bijbel wel waar is, al zou je twijfelen of God wel bestaat, toch roepen tot God. Kun je dat dan? Kun je roepen tot God? Vraag liever: kun je het laten? Geloven is: het niet kunnen laten om tot God te roepen. Dan zou ik stikken in mezelf. Dat is geloof en dat is de oefening van het geloof. Roepen tegen alles in. Dat is zelfs een sterk geloof: tegen zoveel tegenwind in toch naar God vluchten, naar Jezus vluchten. Als je meewind hebt is het niet zo moeilijk om naar Jezus te vluchten. Hoef je niet zo sterk voor te zijn. Als je tegenwind hebt is het moeilijk, kost het meer kracht om er te komen. Toch te roepen tot God. Zo oefent God het geloof, het gebed.

Dat is heel wat anders dan: och, dan maar niet dan maar geen zekerheid, dan maar een gevoel, dan maar ermee leren leven. Dat is ook heel anders dan: kom op, niet moeilijk doen, ik geloof gewoon. Ik vind dat ik geloof en daar houd ik aan vast. Nee, geloof oefent zich in het roepen, roepen tot God.

Dus het is niet zo dat je moet zeggen: ik wil eerst weer zeker weten en voelen dat ik echt geloof en dan ga ik geloven en roepen tot God. Ik wil eerst zeker weten en voelen of God mij hoort en verhoort en dan zal ik roepen tot Hem. Nee, dan wil je eerst beter worden en dan medicijnen gaan gebruiken. Zonder gevoel van zekerheid en geloof: roepen tot God. En zo komt de zekerheid van mijn gevoel weer terug. Kohlbrugge zei dat ook he, als iemand aangevochten werd. Geloof ik wel echt? Of heb ik het mezelf ingebeeld. Niet in blijven hangen zegt Kohlbrugge, niet in blijven zoeken, maar zeg tot God: of ik ooit al echt

geloofd heb of niet weet ik niet meer, maar of dat nu wel of niet zo is geweest in mijn leven, vandaag schreeuw ik tot U. Al zou ik nog nooit geloofd hebben, laat ik het dan vandaag voor het eerst doen. Heere, help mij!

Zo wekt God door Zijn Geest de zekerheid de volharding weer op. En je gaat tegen je gevoel in het Woord de doorslag laten geven. De stem van Woord weegt zwaarder dan honderd stemmen van mijn gevoel. En dan komt ook het gevoel weer op Gods tijd. De twijfel weer te boven. Het Woord en mijn gevoel zeggen hetzelfde. Gevlucht tot Jezus, neemt God mij aan en Zijn beloften garanderen mij de hemel. En: ik mag het ook weer ervaren: Gods gunst in mijn hart, Gods licht in mijn ziel, en ik ervaar het: U heb ik lief, Ik verlang U te dienen, en ik haat de zonde. Heerlijk: geloof en gevoel weer op één lijn, twee stemmen met hetzelfde geluid. Totdat God mij weer in aanvechting stelt de vaas weer in de oven zet.

Romeinen 5 zegt dan: wij roemen in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, volharding, en de lijdzaamheid bevinding, ondervinding van Gods trouw en macht, en de bevinding hoop, hoop en verwachting dat de Heere Die gered heeft, altijd zal blijven redden. Acht het voor grote vreugde broeders wanneer gij in velerlei verzoeking valt, aanvechting, beproeving, wetende dat de beproeving van uw geloof lijdzaamheid werk, volharding, oefening, versterking. En te meer leert: God alleen de eer. God alleen de eer dat ik er gekomen ben, dat mijn geloof niet is opgehouden. Echt, dat komt alleen door Hem.

Totdat God de vaas voor de laatste keer uit de oven haalt en hem zet in Zijn hemelse vitrine. Helemaal puur en om tot Zijn eer daar te glanzen.

Amen